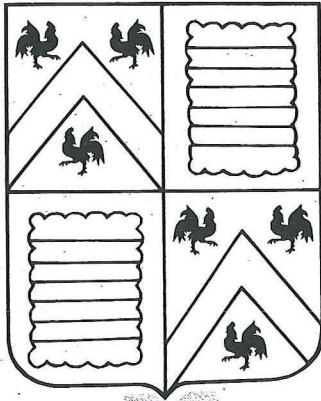

CONTACTBLAD

HEEMKUNDIGE KRING MALLE

Jaargang 17, 1998, nr 4

uitg.: Verboven Jozef

Turnhoutsebaan 130, 2390 Oostmalle

Voorstelling

Jaarboek

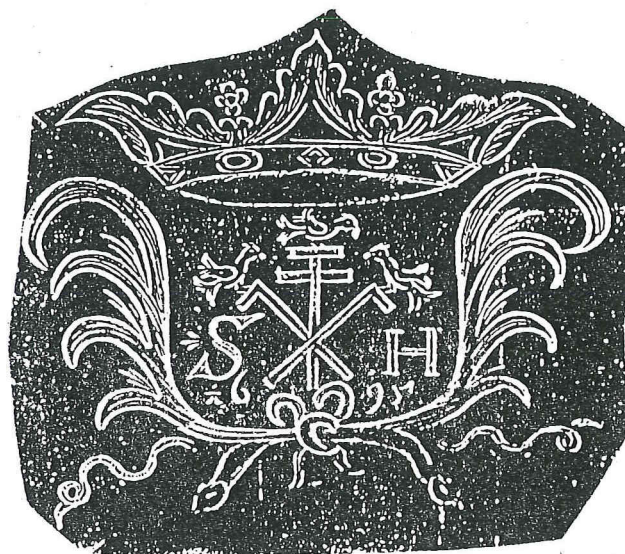
19 december 1998

(zie p. 4)

VERVOLG: "WIE KAN ONS HELPEN?"

Onder de titel "Wie kan ons helpen?" verscheen in ons vorig contactblad een verzoek voor identificatie en herkomst van een tinnen schotel en het daarop voorkomende wapen. Dhr. Michel de Bont, stadsarchivaris van Geel, contacteerde hiervoor dhr. T.J. Dangis uit Elewijt. Wij danken dhr. de Bont en dhr. Dangis voor hun medewerking. Hierna volgt de tekst van dhr. Dangis, specialist ter zake.

Identificatie van een gegraveerd "wapen" en twee tinmerken, die voorkomen op de bodem (?) van een schotel. Bodemvondst, kasteel Graaf de Renesse, Oostmalle, c. 1994; door Tony-Jean Dangis

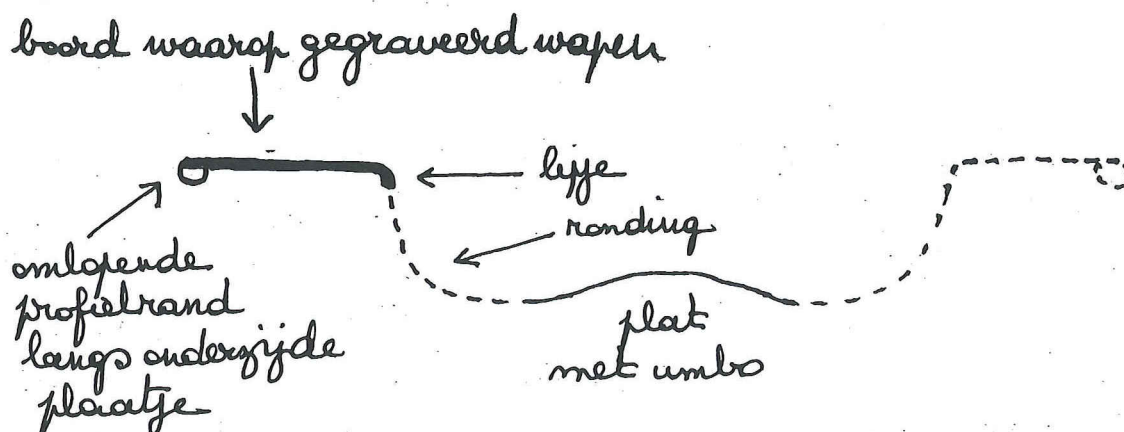
Het vlakke plaatje, waarop bovenvermeld gegraveerd "wapen" voorkomt, moet aangezien worden als de voorzijde van een gedeeltelijk uitgeknipte boord met rand van een zogenaamde "kardinaalschotel".

Het lijkt mij uitgesloten dat dit een gedeeltelijk uitgeknipte bodem van een schotel kan zijn. Mijn hypothese is gebaseerd op de volgende vaststellingen:

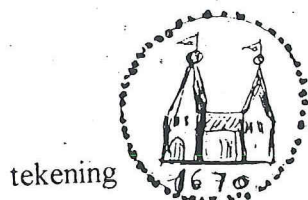
1. Boven het gegraveerd wapen bezit het plaatje, langs de onderzijde een gedeeltelijk ronde geprofileerde rand, die eertijds deel uitmaakte van het omlopend profiel aan de buitendiameter van een zogenaamde "kardinaalschotel", afkomstig uit onze streken. Dit profiel en het drijven met behulp van de hamer van de achterzijde van dergelijke schotels dienden tot versteviging van deze schotels.

2. Onder het gegraveerd "wapen" en langs de overzijde van de bovenvermelde versteviging bezit het plaatje een lipje, dat eertijds deel uitmaakte van de ronding tussen boord en plat der schotel.

Doorsnede van een zogenaamde "kardinaalschotel"

3. Dienovereenkomstig staat het gegraveerd "wapen" op de voorzijde van de boord en zijn de twee tinmerken, dienstdoende als herkomst- en kwaliteitsmerk, op de achterzijde geslagen.

In de zeventiende eeuw was het door ordonnantie bepaald, dat de keurmerken verplichtend op de achterzijde van de boord der schotels zouden aangebracht worden. Verscheidene voorbeelden van "platwerk" kunnen ons dit nog bewijzen (1).

Besluit:

Het tinnen plaatje is vermoedelijk een uitgeknipt gedeelte van de boord van een zeventiende-eeuwse zogenaamde "kardinaalschotel". Deze schotel met een vermoedelijke diameter van c. 51 cm, werd gegoten te Huy (Hoei) in een onbekende tinnegieterswerkplaats, waarvan de meester zijn bedrijf startte in 1670.

De zogenaamde "kardinaalschotel" heeft in het jaar 1695 dienst gedaan als prijschotel bij een kruisboogwedstrijd te Hoei (?).

Er wordt verondersteld dat de winnaar, een schutter uit Oostmalle, deze trofee in ontvangst genomen heeft van de eertijds bestaande kruisbooggilde te Hoei. Het gegraveerd "wapen" geeft de voorstelling weer van een gaai- of koningsschieting waarop een hoofdvogel geflankeerd door twee zijvogels. De letters "S en H" zouden kunnen staan voor de woorden "Serment de Houy" of voor "Serment des Hoacquebutiers", benaming der schuttersgilde, die in het verleden actief was te Hoei (2). Dit eigendomsmerk werd door de tinnegieter aangebracht als versiering op het zichtbaar gedeelte van het gelegenheidsvoorwerp en fungeert voor de buitenstaander als een aanwijzing over de herkomst van de trofee.

Later en bij de recuperatie van het oud tin, wordt het wapen, het enig gedenkwaardige, uit de boord van de schotel geknipt.

Bronnen:

1) Zie bijlage I: Tony-Jean Dangis in: Etains Mosans, XVIe/XIXe siècle, Namur, 1996, blz. 55, nr. 85.

2) Onze dankbetuiging aan de heer Andre Gillet voor deze kostbare mededeling.

85 **Plat dit à la «Cardinal»**

Ø 38,5 cm

Le marli porte à l'avvers un blason gravé, non identifié.

Poinçons

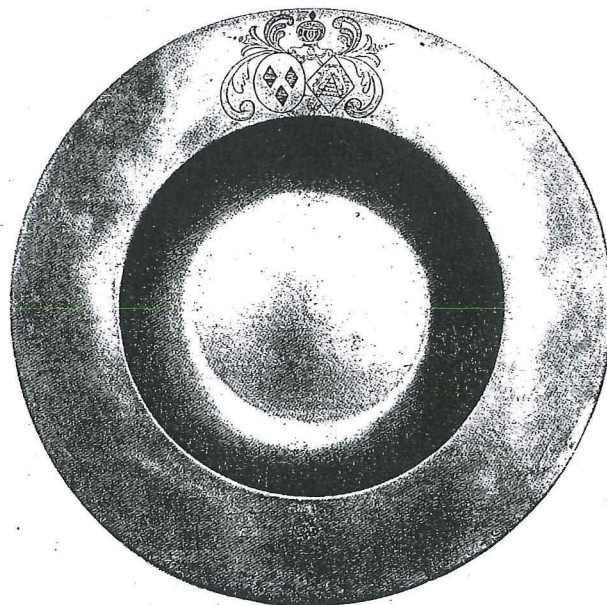
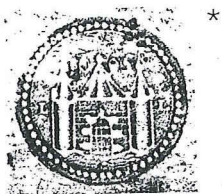
Sur le revers du marli :

a. Château à trois tours, LL, millésime 1695

Sur le marli à l'avvers :

b. Rose couronnée, LL (poinçon inédit)

(Coll. E. Deplus, Lokeren)

OPROEP

De Heemkundige Kring van Malle doet een oproep aan de medeburgers.

Heeft u een wat men noemt "gezegende leeftijd" bereikt? Dan bent u ongetwijfeld een getuige die veel over vroeger kan vertellen. Waarschijnlijk heeft u uw herinneringen nog niet neergeschreven op papier, het is immers niet iedereen gegeven zomaar een artikel of een boek te schrijven.

Voor de Heemkundige Kring is het toch belangrijk dat uw getuigenis bewaard blijft. Het is immers nu dat dergelijke gegevens nog kunnen verzameld en bewaard worden voor toekomstige generaties.

Kan u ons nog vertellen over de leefwereld van in uw jeugd, over uw familie, de buurt en het dorp? Wat gebeurde er op school, in de fabrieken, bij het leger, in de verenigingen? Welke waren de grote gebeurtenissen die u meemaakte: familie- en buurtfeesten, vieringen in het dorp...? Ook tegenspoed heeft wellicht grote herinneringen nagelaten: natuurrampen, epidemieën en oorlogen. Waar stonden de nu verdwenen gebouwen? Kortom, het wel en wee van het gezin en van de dorpsgemeenschap zijn voor ons van belang. Beschikt u bovendien nog over oude foto's of documenten die uw verhaal kunnen illustreren, dan zouden wij u zeer dankbaar zijn indien wij er een kopij van mogen maken. Heeft u nog ergens een oude folder, een catalogoog of reclame van bedrijven uit Malle liggen? Ook zulke zaken zijn welkom.

Uw getuigenis heeft dus waarde. Daarom vragen wij u ook contact op te nemen met de Heemkundige Kring, op het telefoonnummer 03/311.62.07 - Hilde Van Looveren; of kom eens langs in ons lokaal, koetshuis van Domein de Renesse te Oostmalle. Als u iets ziet in het meewerken aan dit project of als u interesse heeft voor een bepaald aspect van de lokale geschiedenis, bent u van harte welkom.